

Yeni Vergi Affı Kanunu

Özet:

7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 9 Mart 2023 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda görüşülerek kabul edilmiş ve 12 Mart 2023 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanun, geçmişteki 6111 (2011), 6552 (2014), 6736 (2016), 7020 (2017), 7143 (2018), 7256 (2020) ve 7326 (2021) sayılı Kanunlardakine benzer yapılandırma ve matrah artırımını hükümleri içermekte ve ayrıca önceki kanunlardan farklı olarak henüz beyan dönemi gelmeyen 2022 yılını da kapsamına almaktadır.

09.03.2023 tarihinde TBMM'de kabul edilen ve 12 Mart 2023 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da genel hatlarıyla, **af ve matrah artırımına ilişkin olarak:**

- Vergi ve gümrük idareleri, il özel idareleri ve belediyeler tarafından tahsil edilen kesinleşmiş, dava aşamasında olan veya inceleme ve tarhiyat aşamasında olan kamu alacaklarının **yeniden yapılandırılmasına**,
- Geçmiş dönemlere ilişkin **matrah ve vergi artırımını** yapılması halinde bu dönemler için inceleme ve tarhiyat yapılmasını engelleyen düzenlemelere,
- **2022 hesap dönemi için özel matrah ve vergi artırımını** düzenlemelerine,
- İşletmede bulunduğu halde kayıtlarda yer almayan yahut kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia ve demirbaşlarla ilgili **işletme kayıtlarının düzeltilmesine**,
- Kesinleşmiş **SGK alacakları** ile ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezalarının yeniden yapılandırılmasına,

ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır.

Aşağıda bu düzenlemeler hakkında kısaca bilgi verilecektir:

VERGİ AFFI ve MATRAH ARTIRIMI

A) KANUNUN KAPSAMI

1. Alacakların Türü

Kanuna göre yeniden yapılandırma kapsamına:

- Vergiler ve vergi cezaları,
- Gümrük vergileri ve gümrük cezaları,
- Diğer idari para cezaları,
- Çeşitli SGK alacakları,

başta olmak üzere çok çeşitli kamu alacakları ve bunlara ilişkin faiz, zam ve cezalar girmektedir.

2. Alacakların Dönemi

Vergi idaresi tarafından tahsil edilen alacaklar yönünden yapılandırmanın kapsamına girenler:

- 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergiler hariç olmak üzere, 31.12.2022 tarihinden önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları,
- 2022 yılına ilişkin olarak 31.12.2022 tarihinden önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları,
- 31.12.2022 tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,
- 31.12.2022 tarihinden önce verilen idari para cezalarıdır.

Gümrük idaresi tarafından tahsil edilen alacaklar yönünden yapılandırmanın kapsamına girenler:

- 31.12.2022 tarihinden önce gümrük yükümlülüğü doğan gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler gecikme faizleri ve gecikme zamlarıdır.

B) KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI

1. Genel Olarak Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları

Kanunda yer alan düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla,

- Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin tamamı,
- Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş, bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının %50'si,
- İştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarının %50'si,

- Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergilerinin tamamı,
- Gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilen idari para cezalarının %50'si,
- Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının %30'u ve varsa varsa gümrük vergileri aslının tamamı

ile,

- Sayılan kamu alacakları için hesaplanacak gecikme faiz ve zamları yerine alacakların vade tarihinden Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçecek sürede Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarının

ödenmesi halinde,

- Vergi aslına bağlı kesilen cezaların tamamının,
- Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş, bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının kalan %50'sinin,
- İştirak fiili nedeniyle kesilen vergi cezalarının kalan %50'sinin,
- Gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilen idari para cezalarının kalan %50'sinin,
- Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının kalan %70'inin,
- Vergilere ve gümrük vergilerine ilişkin faiz, gecikme zammı ve gecikme faizlerinin

tahsilinden vazgeçilecektir.

2. İhtirazi Kayıtlı Verilen Beyannamelerle Tahakkuk Eden Vergiler

Düzenlemeye göre, Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle ihtirazi kayıtlı beyan edilmiş ancak ödenmemiş vergilerin dava konusu yapıp yapılmadığına bakılmaksızın kesinleşmiş alacaklarla ilgili düzenlemeler kapsamında yapılandırılması mümkündür. Bu doğrultuda, ihtirazi kayıtlı verilen beyannameler nedeniyle tahakkuk etmiş vergilerin tamamının, bu vergiler için hesaplanacak gecikme zammı yerine vade tarihinden Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanacak faiziyle ödenmesi halinde gecikme zammı ödenmeyecektir.

3. Yargı Kararıyla Kesinleşen Ancak Ödeme Tebligatının Yapılmadığı Vergiler

Kanuna göre, kapsama giren dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle yargı kararı ile kesinleştiği halde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacakların kesinleşmiş alacaklarla ilgili düzenlemeler kapsamında yapılandırılması mümkün kılınmıştır. Bu doğrultuda,

- Yargı kararıyla kesinleşen vergilerin tamamının,
- Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının %50'sinin,
- Bu vergiler için hesaplanacak gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarın

ödenmesi halinde,

- Vergi aslına bağlı kesilen cezaların,
- Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının kalan %50'sinin,
- Vergilere ilişkin gecikme zammı ve gecikme faizlerinin,

tahsilinden vazgeçilecektir.

Söz konusu düzenlemeye göre, bu kapsamdaki alacaklar için ayrıca tebligat yapılmayacak, alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımlandığı tarih kabul edilecektir. Ancak, yapılandırılan borcun belirlenen süre ve şekilde ödenmemesi durumunda vade tarihinde değişiklik yapılmayacaktır.

4. Kesinleşmiş Alacakların Yeniden Yapılandırılması Uygulamasından Yararlanma Prosedürü

Kesinleşmiş alacakların yapılandırılması için **31.05.2023** tarihine kadar ilgili daireye yazılı olarak başvurulması sonucu, yeniden yapılandırılan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'na, Ticaret Bakanlığı'na, Sosyal Güvenlik Kurumu'na, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksiti **30.06.2023** tarihine kadar, diğer taksitleri ise bu tarihi izleyen aylık dönemler halinde azami 48 eşit taksit halinde ödenecektir.

5. Gecikme Faizi veya Gecikme Zammı Yerine Ödenecek Faiz Tutarının Hesaplanması

Teklif kapsamında ödenecek alacak tutarının tespiti için vergi asıllarına,

- Vade tarihinden, Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için gecikme zammı yerine,
- Daha önce hesaplanmış gecikme faizi olması halinde, bu faizin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine,

Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak ödenecek faiz tutarı hesaplanacaktır.

Teklifte Yİ-ÜFE tutarının hesaplanmasına ilişkin özel bir düzenleme yapılmamış olması nedeniyle, Yİ-ÜFE tutarı, fer'i alacaklar için esas alınan hesaplama yöntemi kullanılarak,

- Gecikme faizi yerine hesaplanıyorsa gecikme faizi hesaplama yöntemi kullanılarak,

- Gecikme zammı yerine hesaplanıyorsa gecikme zammı hesaplama yöntemi kullanılarak

hesaplanacaktır.

Dolayısıyla, Yİ-ÜFE tutarının hesaplanmasında Vergi Usul Kanunu'na göre hesaplanan gecikme faizi ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'a göre hesaplanan gecikme zammının hesaplama yöntemi ve hesaplama süreleri değiştirilmeyecek, aylık gecikme zammı/gecikme faizi oranı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak ödenecek faiz tutarı bulunacaktır. Yapılandırmada esas alınacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranları özel olarak tanımlanmış olup, aylık değişim oranının hesaplanmasında TÜİK tarafından her ay için belirlenen,

- 31.12.2004 tarihine kadar TEFE aylık değişim oranları,
- 01.01.2005 tarihinden itibaren ÜFE aylık değişim oranları,
- 01.01.2014 tarihinden itibaren Yİ-ÜFE aylık değişim oranları,
- 01.11.2016 tarihinden itibaren aylık %0,75 oranı, kullanılacaktır.

6. Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Yukarıda özetlenen düzenlemeler kapsamında ortaya çıkacak borç tutarının peşin veya taksitle ödenmesi konusunda borçluların tercih yapmaları mümkün olacaktır. Taksitli ödeme halinde en çok 48 aya kadar vadelerlendirme yapılabilecektir.

Kanuna göre, hesaplanan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde,

- Bu tutara Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden ayrıca %90 indirim yapılacaktır,
- Kapsama giren idari para cezalarından %25 indirim yapılacaktır,
- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması halinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan %50 indirim yapılacaktır.

Taksitli ödemenin tercih edilmesi halinde, taksitler ödeme süresine bağlı olarak aşağıdaki katsayılara göre artırılabilecektir:

- 12 eşit taksit için 1,09
- 18 eşit taksit için 1,135
- 24 eşit taksit için 1,18
- 36 eşit taksit için 1,27
- 48 eşit taksit için 1,36

İlk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların süresinde ödenmesi ve kalan taksitlerin tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi halinde de katsayı uygulanmayacaktır.

7. Taksitlerin Zamanında Ödenmemesi

Kanuna göre yapılandırma hükümlerinden yararlanabilmek için ilk iki taksitin süresinde ve tam ödenmesi gerekmekte olup, aksi halde yapılandırma bozulacaktır. İlk iki taksitin zamanında ödenmesi koşuluyla, bir takvim yılında üç veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi, yapılandırmayı bozmayacaktır. Ancak bu durumda, ödenmeyen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen süre için geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi gerekecektir. Bir takvim yılında üçten fazla taksitin süresinde ödenmemesi halinde ise, Kanundan yararlanma hakkı tamamen kaybedilecektir.

8. Varsa Devam Eden Davalar

Kanun kapsamında kesinleşmiş borçlarını yapılandırmak isteyenlerin, diğer koşullar yanında, dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerekmektedir. Bu koşul gereği, yapılandırmadan yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların, başvuru süresi içinde, ilgili tahsil dairesine davadan vazgeçme dilekçesi vermesi gerekecektir.

C) KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA AŞAMASINDA BULUNAN ALACAKLAR

1. Genel Olarak Ödenecek ve Tahsilinden Vazgeçilecek Alacaklar

Kanunda öngörülen düzenlemeye göre, kapsama giren ihtilaflı vergi ve cezaların bir kısmı ile güncelleme oranı dikkate alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde, vergi ve cezaların bir kısmı ile faiz ve zamların tahsilinden vazgeçilecektir. Ödenecek ve silinecek alacak tutarları, tarhiyatın/ihtilafların bulunduğu aşamalara göre değişiklik gösterecek olup aşağıda ayrı ayrı açıklanmıştır:

a) Kanunun Yayımlandığı Tarih İtibariyle İlk Derece Mahkemesi Nezdinde Dava Açılmış ya da Dava Açma Süresi Henüz Geçmemiş Olan Vergi Tarhiyatları ile Gümrük Vergilerine İlişkin Tahakkuklar

Bu kapsama giren tahakkuklarda,

- Vergi/gümrük vergisi aslının %50'sinin,
- Asla bağlı olmayan vergi/gümrük cezalarının %25'inin,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine vade tarihinden Kanunun yayımı tarihine kadar geçecek süre için Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak faiz tutarının

ödenmesi halinde,

- Vergi/gümrük vergisi aslının %50'sinin,
- Vergi/gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının/idari para cezalarının ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
- Asla bağlı olmayan cezaların %75'inin,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının

tahsilinden vazgeçilecektir.

b) Kanunun Yayımlandığı Tarih İtibariyle İstinaf veya Temyiz Süreleri Geçmemiş Ya Da İstinaf/İtiraz veya Temyiz Yoluna Başvurulmuş ya aa Karar Düzeltme Talep Süresi Geçmemiş veya Karar Düzeltme Yoluna Başvurulmuş Olan Vergi Tarhiyatları ile Gümrük Vergilerine İlişkin Tahakkuklar

Bu kapsama giren,

- İlgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş veya,
- İtiraz/istinaf veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya,
- Karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan tarhiyat ve tahakkuklarda,

ödenecek alacak asılları tespit edilirken, Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu son durumdaki tutar esas alınacaktır. Son kararın durumuna bağlı olarak,

➤ **Son kararın terkin olması halinde:**

- İlk tarhiyata / tahakkuka esas alınan vergi/gümrük vergisi aslının %10'unun,
- Asla bağlı olmayan cezaların %10'unun,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak faiz tutarının

ödenmesi halinde,

- Vergi/gümrük vergisi aslının %90'ının,
- Vergi/gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
- Asla bağlı olmayan cezaların %90'ının,
- Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamının

tahsilinden vazgeçilecektir.

➤ **Son kararın tasdik veya tadilen tasdik olması halinde ise:**

- Tasdik edilen vergi/gümrük vergisi aslının tamamı ile terkin edilen vergilerin /gümrük vergilerinin %10'unun,
- Asla bağlı olmayan cezalarda, tasdik edilen ceza tutarının %50'si ile terkin edilen ceza tutarının %10'unun,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak faiz tutarının

ödenmesi halinde,

- Terkin edilen vergi/gümrük vergisi aslının %90'ının,
- Vergi/gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
- Asla bağlı olmayan cezaların kalan %50'si ve %90'ının,
- Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamının

tahsilinden vazgeçilecektir.

➤ **Son kararın bozma kararı olması halinde:**

- Vergi/gümrük vergisi aslının %50'sinin,
- Asla bağlı olmayan cezaların %25'inin,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak faiz tutarının

ödenmesi halinde,

- Vergi/gümrük vergisi aslının %50'sinin,
- Vergi/gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
- Asla bağlı olmayan cezaların %75'inin,
- Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların

tahsilinden vazgeçilecektir.

➤ **Son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde, onanan kısım için:**

- Tasdik edilen vergi/gümrük vergisi aslının tamamının,
- Asla bağlı olmayan cezaların tasdik edilen kısmının %50'si ile, terkin edilen cezanın %10'unun,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak

© 2023 Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı. Tüm hakları saklıdır.

Bu dokümanda "GSG Avukatlık Ortaklığı" veya "GSG Hukuk" ibaresi, Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı'nı ifade etmektedir.

Bu bültende yer alan bilgiler yalnızca genel bilgilendirme amaçlı olup danışmanlık hizmeti niteliği taşımamaktadır. GSG Hukuk, ortak veya çalışanları, üçüncü kişilerin bu bültene dayanarak tek başına aldıkları karar ve yaptıkları işlemlerle ilgili olarak herhangi bir sorumluluk üstlenmemektedir. Bültende yer alan konularla ilgili işlem yapmadan önce mutlaka bir uzmana danışınız.

faiz tutarının

ödenmesi halinde,

- Vergi/gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
- Asla bağlı olmayan cezaların tasdik edilen kısmının %50'si ile, terkin edilen cezanın %90'ının,
- Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamının

tahsilinden vazgeçilecektir.

➤ **Son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde, bozulan kısım için:**

- Vergi/gümrük vergisi aslının %50'sinin,
- Asla bağlı olmayan cezaların %25'inin,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak faiz tutarının

ödenmesi halinde,

- Vergi/Gümrük vergisi aslının %50'sinin,
- Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,
- Asla bağlı olmayan cezaların %75'inin,
- Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamının

tahsilinden vazgeçilecektir.

2. Gecikme Faizi veya Gecikme Zammı Yerine Ödenecek Faiz Tutarının Hesaplanması

Yukarıda açıklandığı üzere, madde kapsamında ödenecek alacak tutarının tespiti için vergi asıllarına vade tarihinden Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar geçen süre, daha önce hesaplanmış gecikme faizi olması halinde ise, bu faizin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak ödenecek faiz tutarı hesaplanacaktır. Hesaplamanın yapılma usulü ise kesinleşmiş alacaklara ilişkin hesaplama usulüyle aynıdır.

3. Pişmanlık Talebiyle veya İzaha Davet Kapsamında Verilip Şartların İhlali Nedeniyle Kesilen Cezalar

Her ne kadar Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme

yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezalarına ilişkin prosedür, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar başlığı altında düzenlenmiş ise de, pişmanlıkla veya izaha davet kapsamında verilen beyannamede yer alan vergi kesinleşmiş olduğundan, ilgili madde hükmü kapsamına girmemektedir. Dolayısıyla bu kapsamda yalnızca cezaya ilişkin düzenleme yapılmıştır.

4. Uzlaşma Talepli Alacaklar

Kanun'un yayımlandığı tarih itibariyle, uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar için Kanun'un kesinleşmiş alacaklarla ilgili düzenleme hükmünden yararlanılması mümkündür. Bu durumda olanların, düzenlemeden yararlanmak istemeleri durumunda,

- Vergi aslının %50'sinin,
- Asla bağlı olmayan cezaların %25'inin,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutarın

ödenmesi halinde,

- Vergi aslının %50'sinin,
- Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamının,
- Asla bağlı olmayan cezaların %75'inin,
- Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamının

tahsilinden vazgeçilecektir.

Söz konusu hükümden yararlanmak isteyen mükelleflerin uzlaşma talebinden vazgeçmeleri ve dava açmamaları gerekecektir.

5. Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Yukarıda açıklanan düzenlemeler kapsamında ortaya çıkacak borç tutarının peşin veya taksitle ödenmesi konusunda borçlular tercih yapabilecektir. Taksitli ödeme halinde en çok 48 aya kadar vadelandirme gerçekleştirilebilecektir. Bu doğrultuda, hesaplanan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde,

- Bu tutara Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden ayrıca %90 indirim yapılacaktır,
- Kapsama giren idari para cezalarından (istisnaları hariç) %25 indirim yapılacaktır,
- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde,

fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan %50 indirim yapılacaktır.

Taksitli ödemenin tercih edilmesi halinde ise, taksitler ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıyla artırılacaktır. Bu hususta uygulanacak artış katsayıları, kesinleşmiş alacaklara ilişkin hesaplama katsayıları ile aynıdır.

6. Diğer Konular

Düzenleme kapsamında, kesinleşmemiş kamu alacaklarıyla ilgili olarak ayrıca aşağıdaki düzenlemeler yapılmaktadır:

- Ödenecek kamu alacaklarının tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve Kanun'un yayımlandığı tarihten önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karar sayılacaktır.
- Kesinleşmemiş vergi borçlarını madde hükmünden yararlanarak yeniden yapılandırmak için başvuran ancak belirlenen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilecektir. Kanun'un yayımlandığı tarihten önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun tasdikine ilişkin olması halinde, takip bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar üzerinden yapılacaktır.
- Yapılandırma olanağından yararlanılabilmesi için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması gerekmektedir.

D) İNCELEME VE TARHİYAT AŞAMASINDAKİ İŞLEMLER

1. Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları

Düzenlemeye göre, başlanılmış olan vergi ve gümrük incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilecektir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra,

- Tarh edilen verginin %50'sinin,
- Gecikme faizi yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar güncelleme oranı (Yİ-ÜFE) esas alınarak hesaplanacak tutarın,
- Kanun'un yayımlandığı tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının,
- Vergi aslına bağlı olmayan cezaların %25'inin,
- Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı cezaların %15'inin,
- İştirak nedeniyle kesilen cezalarda cezanın %25'inin

ödenmesi halinde,

- Tarh edilen verginin kalan %50'sinin,
- Vergi aslına bağılı cezaların tamamının,
- Vergi aslına bağılı olmayan cezaların %75'inin,
- Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağılı cezaların %85'inin
- Gecikme faizinin tamamının,
- İştirak nedeniyle kesilen cezalarda cezanın %75'inin

tahsilinden vazgeçilecektir.

Kanunun yayımından önce tamamlandığı halde, bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden vergi inceleme raporları üzerine yapılacak tarhiyatlar ve bu tarihten sonra gümrük idaresine intikal eden müfettiş raporları üzerine yapılacak ek tahakkuklar için de bu düzenlemeden yararlanmak mümkün olacaktır.

2. İncelemede Olanların Matrah Artırımı Yapması

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla incelemede olanların matrah artırımı yapması mümkündür. Öte yandan, matrah veya vergi artırımında bulunulması, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerini durdurmaz. Ancak, matrah artırımı yapan mükellefler nezdinde başlamış olan inceleme sonucunda tarhiyat yapılabilmesi için, incelemenin Kanunun yayımı tarihinden itibaren **yedi gün içinde** sonuçlandırılması gerekmekte olup, aksi durumda inceleme ve tarhiyat işlemlerine devam edilemeyecektir. Böyle bir durumda yalnızca matrah veya vergi artırımı nedeniyle hesaplanan vergilerin ödenmesi söz konusu olacaktır. İncelemenin yasal süresinde bitirilmesi ve tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi durumunda ise, inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla, inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, Kanunun matrah artırımı hükümleriyle birlikte değerlendirilecektir.

3. Pişmanlık Talebiyle veya İzaha davet Kapsamında Verilip Şartların İhlali Nedeniyle Kesilen ve Tebliğ Edilmemiş Cezalar

İlgili maddeye göre, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan cezalar, ilgili madde kapsamında yapılandırılabilir. Düzenlemeye göre, vergi aslına bağılı vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya kesinleşmiş alacaklara ilişkin madde hükümleri çerçevesinde ödenmesi gerekecektir. Bu durumda, pişmanlık hükümlerinin ihlali üzerine kesilmesi gereken vergi ziyaı cezasına ilişkin ihbarname düzenlenerek mükellefe tebliğ edilecek ve mükellefin vergi aslının ödenmiş olması şartını yerine getirmesi halinde kesilen ceza terkin edilecektir. Vergi

aslına bağılı olmayan cezalarda yapılandırma talep edilmesi durumunda ise, ceza tutarının %25'i ödenecek, kalan %75'lik kısmı silinecektir.

4. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talepli İncelemeler

Kanunda yer alan düzenlemeye göre, Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla, tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte, vergi/ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da kapsama dahil edilmiştir. Böyle bir durumda, düzenlenen inceleme raporunun vergi dairesine intikali üzerine inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlere ilişkin hükümler doğrultusunda işlem tesis edilecektir. Bu safhada da ödenecek tutarın tespitinde, tarhiyata ilişkin olarak düzenlenen vergi/ceza ihbarnamelerinde belirtilen tutarlar dikkate alınacaktır.

5. Başvuru ve Ödeme

İnceleme aşamasında bulunan işlemlerle ilgili düzenlemeden yararlanılabilmesi için,

- İhbarnamenin/kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde başvurulması,
- İlk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere aylık dönemler halinde on iki eşit taksitte ödenmesi

gerekmektedir.

6. Diğer Konular

- Düzenleme ile getirilen kolaylıktan yararlanılabilmesi için dava açılmaması gerekliliği bu alacaklar yönünden de geçerlidir.
- Yukarıda açıklanan düzenleme hükmünden yararlananların, ayrıca uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanmaları mümkün değildir.

E) PİŞMANLIKLA VEYA KENDİLİĞİNDEN VERİLEN BEYANNAMELER/ BİLDİRİMLER

1) Ödenecek ve Silinecek Tutarlar

Kanuna göre, pişmanlıkla veya kendiliğinden verilen beyannameler ile gümrük idaresine bildirilecek gümrük vergisi aykırılıklarıyla ilgili olarak,

- Verginin/gümrük vergisinin tamamının,
- Faiz, pişmanlık zammı ve gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutarın tamamının

ödenmesi halinde,

- Vergi cezalarının tamamının,
- Faiz, gecikme faizi ve pişmanlık faizinin tamamının,
- İdari para cezalarının tamamının

tahsilinden vazgeçilecektir.

2. Emlak Vergisi Bildirimi

31.12.2022 tarihinden önce verilmesi gerektiği halde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması yanında,

- Tahakkuk eden emlak vergisinin tamamının,
- Tahakkuk eden taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamının,
- Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutarın

ödenmesi halinde,

- Vergi cezalarının tamamının,
- Gecikme faizi ve gecikme zammının

tahsilinden vazgeçilecektir.

3. Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Kanun kapsamında pişmanlıkla veya kendiliğinden verilen beyannameler nedeniyle tahakkuk eden kamu alacaklarının yapılandırılması sonucu hesaplanan tutarın ödemesiyle ilgili özel bir düzenleme getirilmemiş olduğundan, söz konusu alacaklara ilişkin olarak gerçekleştirilecek ödemeler de Kanun kapsamında yapılandırılan bütün diğer alacakların ödenmesiyle ilgili genel düzenlemelere tabi olacaktır. Diğer alacaklarda olduğu gibi bu alacaklar yönünden de ortaya çıkacak borç tutarının peşin veya taksitle ödenmesi konusunda borçlular tercihte bulunabileceklerdir. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara 48 aya kadar vadeliendirme imkanı tanınacaktır.

Teklifeye göre, hesaplanan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde,

- Bu tutara Kanunun yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden ayrıca %90 indirim yapılacaktır,
- Kapsama giren idari para cezalarından (istisnaları hariç) %25 indirim yapılacaktır,

- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan %50 indirim yapılacaktır.

Taksitli ödemenin tercih edilmesi halinde, taksit tutarları ödeme süresine bağlı olarak belirlenen katsayılar doğrultusunda artırılacak olup, uygulanacak katsayılar önceki alacaklara ilişkin katsayılar ile aynıdır.

F) MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI

Kanun kapsamında kalan vergilendirme dönemlerine ilişkin matrahların veya vergilerin belirli oranlarda artırılması halinde, bu yıllarla ilgili olarak inceleme ve tarhiyat yapılmayacağı öngörülmektedir. Matrah ve vergi artırımını aşağıdaki dört vergi grubunda yapılabilecektir:

- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- Gelir Vergisi Stopajı (sınırlı bazı ödemeler için)
- Katma Değer Vergisi

Açıklanan matrah veya vergi artırım oranları aşağıda yer almaktadır:

1. Gelir Vergisinde Matrah Artırımı

(a) 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yılları İçin Matrah Artırımı

Gelir vergisi mükellefleri, ilgili yıllarda beyan ettikleri gelir vergisi matrahlarını taslak düzenlemede öngörülen oranlarda artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunan yıllar için yıllık gelir vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak daha

Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Artış Tutarı (TL)	Artırılan Matrah Üzerinden Ödenecek Vergi Oranı (%)
2018	35	94.000	20
2019	30	99.600	20

sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır. Artırımda bulunulacak yıllara ilişkin beyannamelerde matrah bulunmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması durumuna binaen, artırılacak asgari matrah tutarları mükellef grupları itibariyle de belirlenmiştir. Bu doğrultuda, bilanço esasına göre defter tutan ticari kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı için geçerli asgari matrah tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

2020	25	105.800	20
2021	20	112.400	20

(b) 2022 Yılı İçin Matrah Artırımı

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ise serbest meslek erbabı, 2022 yılı matrahlarını -matrah bulunmadığı durumlarda 200.000 TL'den az olmamak üzere-%25 oranında artırarak matrah artırımından yararlanabilirler. Bu yıla ilişkin matrah artırımı, önceki yıllardan farklı düzenlemelere tabidir. Bu hususta aşağıda 2022 yılı için Kurumlar Vergisi matrah artırım bölümüne bakınız.

Kanuna göre, artırımda bulunulan yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergiler ile tahakkuk eden damga vergisini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için kesinleşmiş alacak ya da kesinleşmemiş veya dava aşamasında bulunan alacaklar yönünden yapılandırma talebinde bulunmamış olanlar yönünden uygulanacak vergi oranı %20 değil, %15 oranında olacaktır.

2. Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

(a) 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yılları İçin Matrah Artırımı

Kurumlar vergisi mükellefleri, kurumlar vergisi matrahlarını kanunda öngörülen oranlarda artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır. Artırımda bulunulacak yıllara ilişkin beyannamelerde matrah bulunmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması durumuna binaen, artırılacak asgari matrah tutarları Kanunda belirlenmiştir. Söz konusu tutarlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Artış Tutarı (TL)	Artırılan Matrah Üzerinden Ödenecek Vergi Oranı (%)
2018	35	200.000	20
2019	30	215.000	20
2020	25	230.000	20
2021	20	260.000	20

Gelir vergisinde olduğu gibi, kurumlar vergisi yönünden de beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ile damga vergisini tam ve gününde ödeyenler için %20 yerine %15 oranı dikkate alınarak vergi hesaplanacaktır.

Kurumlar vergisi matrah artırımında dikkate alınması gerekli diğer hususlar aşağıda belirtilmektedir:

- Matrah artırımında bulunulan yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilemeyecektir.
- Matrah artırımından önce 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesini vermiş ve matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların tamamını indirim konusu yapmış olanlar, bu beyannamelerini, matrah artırımı yapılması için öngörülen başvuru süresi içinde düzeltmeleri hâlinde vergi cezası kesilmeyecek, gecikme faizi hesaplanmayacaktır. Bu şekilde yapılan düzeltmeler üzerine tahakkuk eden vergiler, beyannamenin verildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenecektir.
- Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır. Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş olan tarhiyatlar ise dikkate alınmayacaktır.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunan kurumlar hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı, ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle hesaplanacaktır.
- İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları artırılan matrahlardan indirilemeyecektir.
- Matrah artırımında bulunanların kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir.
- Kurumların, %19,8 oranında stopaja tabi yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlarının bulunması halinde, vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olunmaması için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak matrah artırımından yararlanılması zorunludur.
- Bir üst paragrafta sayılan kazanç ve iratların muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde, vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olunmaması için, bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarının, 31.05.2023 tarihine kadar, asgari matrahın %50'sinden az olmamak kaydıyla beyan edilmesi, ayrıca bu yıllar için kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmaları şarttır.

(b) 2022 Yılı İçin Matrah Artırımı

TBMM'deki Genel Kurulu görüşmeleri sırasında kanuna eklenen Geçici Madde 1 ile 2022 yılı için gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulabileceği düzenlenmiştir. Düzenlemeye göre:

- Kurumlar vergisi mükellefleri, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması

© 2023 Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı. Tüm hakları saklıdır.

Bu dokümanda "GSG Avukatlık Ortaklığı" veya "GSG Hukuk" ibaresi, Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı'nı ifade etmektedir.

Bu bültende yer alan bilgiler yalnızca genel bilgilendirme amaçlı olup danışmanlık hizmeti niteliği taşımamaktadır. GSG Hukuk, ortak veya çalışanları, üçüncü kişilerin bu bültene dayanarak tek başına aldıkları karar ve yaptıkları işlemlerle ilgili olarak herhangi bir sorumluluk üstlenmemektedir. Bültende yer alan konularla ilgili işlem yapmadan önce mutlaka bir uzmana danışınız.

durumunda 500.000 TL'den az olmamak üzere, 2022 yılı matrahlarını %25 oranında artırırlarsa bu seneye ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılmayacaktır.

- 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunulabilmesi için bu yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması ve bu beyannamelerde beyan edilen vergiye esas matrahların, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 takvim yılı 3. geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması gerekmektedir.
- 1.1.2023 tarihinden sonra düzeltme beyannamesi verilmesi durumunda mukayese yapılırken düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınacaktır.
- 2022 takvim yılına ilişkin olarak, 3. geçici vergilendirme dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmemiş olması halinde, 2. geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar, sadece 1. geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması halinde bu beyannamede beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar yapılacak kıyaslamada dikkate alınacaktır.
- 2021 takvim yılı ve 2022 yılının 3. geçici vergilendirme dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması durumunda ise 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri için bu şart aranmayacak, 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımına esas tutarların belirlenmesinde, maddede belirlenen asgari tutarlardan (kurumlar vergisi için 500.000 TL) az olmamak üzere bu bent hükmüne göre belirlenen tutarların %25'i dikkate alınacaktır.
- 2022 yılı için matrah artırımında bulunulması durumunda bu yıla ilişkin zararlarının tamamı 2023 ve sonraki yıllarda mahsuba konu olmayacak ve bu yıla ilişkin yıllık beyannamelerde hesaplanan vergilerinden mahsup edilemeyen geçici vergiler iade edilemeyecektir.
- 2022 yılı için kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulması yeni ihdas edilen ek vergi için inceleme ve tarhiyat yapılmasını engellemeyecektir.

3. Gelir/Kurumlar Vergisi Stopajında Artırım

Kanuna göre, stopaja tabi belirlenen ödemelere ilişkin gayrisafi tutarının yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki oranlar kullanılarak ek vergi ödenmesi halinde, bu vergilendirme dönemleriyle ilgili olarak söz konusu ödemeler yönünden gelir vergisi stopajı incelemesi yapılamayacaktır.

© 2023 Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı. Tüm hakları saklıdır.

Bu dokümanda "GSG Avukatlık Ortaklığı" veya "GSG Hukuk" ibaresi, Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı'nı ifade etmektedir.

Bu bültende yer alan bilgiler yalnızca genel bilgilendirme amaçlı olup danışmanlık hizmeti niteliği taşımamaktadır. GSG Hukuk, ortak veya çalışanları, üçüncü kişilerin bu bültene dayanarak tek başına aldıkları karar ve yaptıkları işlemlerle ilgili olarak herhangi bir sorumluluk üstlenmemektedir. Bültende yer alan konularla ilgili işlem yapmadan önce mutlaka bir uzmana danışınız.

Kapsama alınan ödemeler şunlardır:

- Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin birinci fıkrasının,
 - 1 numaralı bendinde yer alan ücret ödemeleri
 - 2 numaralı bendinde yer alan serbest meslek işleri nedeniyle yapılan ödemeler
 - 3 numaralı bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
 - 5 numaralı bendinde yer alan kira ödemeleri
 - 6 numaralı bendinde yer alan kâr payı ödemelerinden
 - 11 numaralı bendinde yer alan çiftçilere yapılan ödemeler
 - 13 numaralı bendinde yer alan esnaf muaflığından yararlananlara yapılan ödemeler
- Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. maddesinin,
 - Birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
 - Birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan kooperatiflere ödenen kira bedelleri
 - İkinci fıkrasında yer alan kâr payı ödemeleri
- Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesinin,
 - Birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
 - İkinci fıkrasında yer alan kâr payı ödemeleri

Kapsama alınan ödemeler için yapılacak artırım oranları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Yıl	Ücret Ödemelerinde Artış Oranı (%)	Serbest Meslek, Kira ve Kâr Payı Ödemelerinde Artış Oranı (%)	Yıllara Yaygın İnşaat İşleri İstihkaklarında Artış Oranı (%)
2018	6	6	1
2019	5	5	1
2020	4	4	1
2021	3	3	1
2022	2	2	1

Kanuna göre, yıllar itibarıyla verilen muhtasar beyannamede yer alan yukarıda belirtilen ödemelere ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden, yukarıda yer alan tablodaki oranların uygulanması suretiyle hesaplanan vergi ödenecektir. Bu yönde artırımda bulunanlar nezdinde, yararlanılan dönemlerle ilgili olarak söz konusu ödemeler yönünden gelir veya kurumlar vergisi stopajı incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır.

Gelir vergisi stopajı artırımıyla ilgili diğer önemli ayrıntılar ise aşağıda özetlenmiştir:

- Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin birinci fıkrasının 6 numaralı bendinde

© 2023 Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı. Tüm hakları saklıdır.

Bu dokümanda "GSG Avukatlık Ortaklığı" veya "GSG Hukuk" ibaresi, Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı'nı ifade etmektedir.

Bu bültende yer alan bilgiler yalnızca genel bilgilendirme amaçlı olup danışmanlık hizmeti niteliği taşımamaktadır. GSG Hukuk, ortak veya çalışanları, üçüncü kişilerin bu bültene dayanarak tek başına aldıkları karar ve yaptıkları işlemlerle ilgili olarak herhangi bir sorumluluk üstlenmemektedir. Bültende yer alan konularla ilgili işlem yapmadan önce mutlaka bir uzmana danışınız.

yer alan kâr payı ödemeleri ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. maddesinin ikinci fıkrasında ve 30. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan kâr payı ödemeleri için matrah artırımında bulunulması durumunda, kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunulması gerekecektir.

- Artırımda bulunulan yılın hiçbir döneminde veya bazı dönemlerinde muhtasar beyanname verilmemiş olması durumunda yapılacak uygulama kanunda ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.
- Artırımda bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle uygulama yapılacaktır.
- Artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Kanun'un yayımından önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.
- Artırıma esas ücret tutarı ve ödenen gelir vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacaktır.
- Gelir (stopaj) vergisi artırımından yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanması mümkün olmayacaktır.

4. Katma Değer Vergisinde Artırım

Düzenleme doğrultusunda, verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki tabloda yer alan oranlar kullanılarak ek vergi ödenmesi halinde, ilgili dönemler için katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır:

Yıl	Artış Oranı (%)
2018	3
2019	3
2020	2,5
2021	2
2022	2

Katma değer vergisi artırımıyla ilgili diğer önemli ayrıntılar ise aşağıda özetlenmiştir:

- Artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunulması zorunlu olacaktır.
- Artırımda bulunulan yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak Kanun'un yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.
- Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki

dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemeyecektir.

- Ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacak, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilemeyecek veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılamayacaktır.

5. Beyan ve Ödeme Süresi

Kanuna göre, matrah veya vergi artırımının 31.05.2023 tarihine dek yapılması ayrıca hesaplanan veya artırılan verginin, peşin veya azami on iki eşit taksitte ödenmesi gerekecektir. Peşin ödeme halinde bu vergilerden damga vergisi hariç %10 indirim yapılacaktır. Bu vergilerin Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi durumunda, gecikilen süre için gecikme zammı uygulanacak ve madde hükmünden yararlanılamayacaktır.

G) İŞLETME KAYITLARINDA DÜZELTME

Kanunda öngörülen düzenleme kapsamında mükelleflere,

- İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan mal, makine teçhizat ve demirbaşları kayda alma,
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mal, makine, teçhizat ve demirbaşlar için düzeltme işlemleri yapma,
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcutları için düzeltme işlemleri yapma,
- Kayıtlarda olduğu halde işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklar ile ortaklara borçlar arasındaki net alacak tutarında düzeltme yapma olanağı getirilmektedir.

Uygulamanın vergisel sonuçları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Konu	Hesaplanacak Vergi / Yapılacak İşlem
İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan mal, makine, teçhizat ve demirbaşların kayda alınması	- İktisadi kıymetler, mükelleflerce veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilen rayiç bedeli ile vergi dairesine bildirilir ve defterlere kaydedilir. - Bildirim, 31.05.2023 tarihine kadar yapılması gerekir. - Beyan edilen makine, teçhizat, mal ve demirbaşların bedeli üzerinden, tabi olduğu oranın yarısı oranında vergi hesaplanır. Hesaplanan vergi ayrı bir beyannameyle sorumlu sıfatıyla beyan edilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

	• Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen vergi hesaplanan KDV'den indirilmez. Mal üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirim konusu yapılır ancak iadeye konu edilmez. • Beyan edilen mallar ÖTV'ye tabi ise beyan tarihindeki emsal bedel üzerinden özel tüketim vergisi hesaplanır, ayrı bir beyannameyle ödenir. • Kayda alınan kıymetler için özel karşılık hesabı açılır. Mallar için ayrılan karşılık sermaye unsuru, diğer kıymetler için ayrılan karşılık birikmiş amortisman sayılır.
• Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlardan çıkartılması	• 31.05.2023 tarihine kadar, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar fatura düzenlenerek kayıtlardan çıkartılır ve her türlü vergisel yükümlülük yerine getirilir. • Ödenmesi gereken KDV, ilk taksiti beyanname verme süresinin içinde olmak üzere, üç eşit taksitte ödenir. • Emtia için, fatura düzenlenmesinde ve vergisel yükümlülüklerin yerine getirilmesinde, aynı neviden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kar oranı esas alınır. Diğer varlıklar için ise mükellefin kendisi veya bağlı olduğu meslek kuruluşu tarafından tespit edilecek rayiç bedel dikkate alınır. • Geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.
• 31.12.2022 tarihi itibarıyla bilançoda görülmekle birlikte, işletmede bulunmayan kasa mevcudunun düzeltilmesi	• 31.05.2023 tarihine kadar, vergi dairesine beyan edilerek kayıtlar düzeltilir. • Düzeltilen tutarın %3 oranında vergi ödenir.
• 31.12.2022 tarihi itibarıyla bilançoda görülmekle birlikte, işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklar hesabının düzeltilmesi	• 31.05.2023 tarihine kadar, vergi dairesine beyan edilerek kayıtlar düzeltilir. • Düzeltilen tutarın %3 oranında vergi ödenir.

Sorularınız için bizimle her zaman iletişime geçebilirsiniz.

Ezgi Türkmen
Ortak, Avukat
ezgi.turkmen@gsg hukuk.com

GSG Hukuk - Şimşek Gago Türkmen
Avukatlık Ortaklığı
Süleyman Seba Cad. BJK Plaza B Blok
Kat:6 34357 Akaretler-Beşiktaş/İstanbul
Tel: +90 212 326 68 68 -
Fax: +90 212 326 68 69
www.gsg hukuk.com